

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

דברים פרק יג'

(טו) וְדַרְשֵׁת וְחִקְרַת וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אָמַת נֶכּוֹן הַדָּבָר נַעֲשֶׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּקִרְבֶּךָ: (טז) וְדַרְשֵׁת וְחִקְרַת וְשָׁאַלְתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אָמַת נֶכּוֹן הַדָּבָר נַעֲשֶׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּקִרְבֶּךָ: (טז) וְתִתְבַּע וְתִכְדּוֹק וְתִשָּׂאֵל יְאוֹת וְהָא קִשְׁטָא כּוּן פּתְגָמָא אֲתַעְבִּידָא תּוֹעֵבָתָא הָרָא בִּינְךָ:

(טז) הִפְּהָ תִּפְּהָ אֵת יִשְׁבֵי הָעִיר הַהוּא לְפִי חָרֵב הַחֲרָם אֲתָהּ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר בָּהּ וְאֵת בְּהֵמָתָהּ לְפִי חָרֵב: (טז) הִפְּהָ תִּפְּהָ אֵת יִשְׁבֵי הָעִיר הַהוּא לְפִי חָרֵב הַחֲרָם אֲתָהּ וְאֵת כָּל אֲשֶׁר בָּהּ וְאֵת בְּהֵמָתָהּ לְפִי חָרֵב: (טז) מִמָּחָא תִּמְחִי יֵת יִתְבִי קִרְתָּא הַהִיא לְפִתְגָם דְּחָרֵב גְּמֹר יִתָּה וְיֵת כָּל דִּי בָהּ וְיֵת בְּעִירָהּ לְפִתְגָם דְּחָרֵב:

(יז) וְאֵת כָּל שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל תוֹף רַחֲבָה וְשִׂרְפַתָּ בָּאֵשׁ אֵת הָעִיר וְאֵת כָּל שְׁלָלָהּ כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִיָּתָה תֵּל עוֹלָם לֹא תִבְנֶה עוֹד: (יז) וְאֵת כָּל שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל תוֹף רַחֲבָה וְשִׂרְפַתָּ בָּאֵשׁ אֵת הָעִיר וְאֵת כָּל שְׁלָלָהּ כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִיָּתָה תֵּל עוֹלָם לֹא תִבְנֶה עוֹד: (יז) וְיֵת כָּל עֲדָאָה תִּכְנֹשׁ לְגוֹ פְתִיָּה וְתוֹסֵד בְּנוֹרָא יֵת קִרְתָּא וְיֵת כָּל עֲדָאָה גְּמִיר קָרָם יִי אֱלֹהֶיךָ וְיִתְהִי תֵּל חָרִיב לְעֵלָם לֹא תִבְנֶה עוֹד:

(יח) וְלֹא יִדְבַק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֲרָם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֶיךָ וְהִרְבֶּה בְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתָּיִךָ: (יח) וְלֹא יִדְבַק בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן הַחֲרָם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֶיךָ וְהִרְבֶּה בְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְתָּיִךָ: (יח) וְלֹא יִדְבַק בְּיָדְךָ מִדְּעַם מִן חֲרָמָא בְּדִיל דִּיתוּב יִי מִתְקוֹף רוּגְזָה וְיִתְב לָךְ רַחֲמִין וִירַחֵם עֲלֶיךָ וְיִסְגְּנֶךָ כְּמֵא דִּי קִיִּים לְאַבְתָּיִךָ:

(יט) כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמּוֹר אֵת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הִיָּשֵׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (יט) כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמּוֹר אֵת כָּל מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הִיָּשֵׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (יט) אַרִי תִקְבַּל לְמִימְרָא דִּי אֱלֹהֶיךָ לְמִשְׁר יֵת כָּל פְּקוּדוֹהֵי דִּי אֲנָא מִפְּקוּדֵי יוֹמָא דִּין לְמַעַבְד דְּכִשֵׁר קָרָם יִי אֱלֹהֶיךָ:

(כ) בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׁיִמוּ קִרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמִת: (כ) בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׁיִמוּ קִרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמִת: (כ) בְּנִין אֲתוֹן קָרָם יִי אֱלֹהֵיכֶן לֹא תִתְחַמְמוֹן וְלֹא תִשׁוּן מְרַט בֵּין עֵינֵיכֶן עַל מִית:

(ג) כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבָרָךְ בְּחַר יְהוָה לְהִיּוֹת לּוֹ לְעַם סִגְלָהּ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה: (ג) כִּי עַם קְדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבָרָךְ בְּחַר יְהוָה לְהִיּוֹת לּוֹ לְעַם סִגְלָהּ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה: (ג) אַרִי עַם קְדִישׁ אַתָּה קָרָם יִי אֱלֹהֶיךָ וּבָרָךְ אֲתָרְעִי יִי לְמַחְוֵי לֹא לְעַם חִבִּיב מִכָּל עַמִּימָא דִּי עַל אֶפְרָעָא:

(ג) לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה: (ג) לֹא תֹאכַל כָּל תּוֹעֵבָה: (ג) לֹא תִיכּוֹל כָּל דְּמִרְחָק:

(ד) זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ שׂוֹר שֶׁה כְּשָׁבִים וְשֶׁה עֲזִים: (ד) זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ שׂוֹר שֶׁה כְּשָׁבִים וְשֶׁה עֲזִים: (ד) דִּין בְּעִירָא דְּתִיכְלוֹן תּוֹרִין אֲמִרִין דְּרַחֲלוֹן וְגָדוֹן דְּעִזִּין:

(ה) אֵיל וְעֵבִי וְיַחֲמוֹד וְאֶקוּ וְדִישָׁן וְתֹאֵו וְזָמֵר: (ה) אֵיל וְעֵבִי וְיַחֲמוֹד וְאֶקוּ וְדִישָׁן וְתֹאֵו וְזָמֵר: (ה) אֵיל וְעֵבִי וְיַחֲמוֹד וְאֶקוּ וְדִישָׁן וְתֹאֵו וְזָמֵר: (ה) אֵילָא וְטִבְיָא וְיַחֲמוֹדָא וְיַעֲלָא וְרִימָא וְתוֹרְבִלָא וְדִיעָא:

(ו) וְכָל בְּהֵמָה מִפְּרִסַת פְּרִסָה וְשִׁסְעַת שְׁסַע שְׁתֵּי פְּרִסוֹת מַעֲלַת גְּרָה בְּבֵהמָה אֲתָה תֹאכְלוּ: (ו) וְכָל בְּהֵמָה מִפְּרִסַת פְּרִסָה וְשִׁסְעַת שְׁסַע שְׁתֵּי פְּרִסוֹת מַעֲלַת גְּרָה בְּבֵהמָה אֲתָה תֹאכְלוּ: (ו) וְכָל בְּעִירָא דְּסְדִיקָא פְּרִסְתָּא וּמִשְׁלֵפָא טִלְפִין תְּרִתִּין פְּרִסְתָּא מִסְקָא פְּשָׂרָא בְּבְעִירָא יִתָּה תִיכְלוֹן:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

- (ו) אף את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה השסועה את הגמל ואת הארנבת ואת השפן כי מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם: (ו) אף את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה השסועה את הגמל ואת הארנבת ואת השפן כי מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם: (ו) גרם ית דין לא תיכלון ממסקי פשרא וממסדיקי פרסתא מטלפי טלפאי ית גמלא וית ארנבא וית טפזא ארי מסקי פשרא אגון ופרסתהון לא סדיקא מסאבין אגון לכוון:
- (ז) ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ולא גרה טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו: (ז) ואת החזיר כי מפריס פרסה הוא ולא גרה טמא הוא לכם מבשרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו: (ז) וית חזירא ארי מסדיק פרסתא הוא ולא פשר מסאב הוא לכוון מבסרהון לא תיכלון ובנבלתהון לא תקרבון:
- (ח) את זה תאכלו מכל אשר במים בל אשר לו סנפיר וקשקשת תאכלו: (ח) את זה תאכלו מכל אשר במים בל אשר לו סנפיר וקשקשת תאכלו: (ח) ית דין תיכלון מכל די במיא בל די לה ציצין וקלפין תיכלון:
- (ט) וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת לא תאכלו טמא הוא לכם: (ט) וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת לא תאכלו טמא הוא לכם: (ט) וכל די לית לה ציצין וקלפין לא תיכלון מסאב הוא לכוון:
- (י) כל צפור טהרה תאכלו: (יא) כל צפור טהרה תאכלו: (יא) כל צפר דביא תיכלון:
- (יב) וזה אשר לא תאכלו מהם הנשר והפרס והעזניה: (יב) וזה אשר לא תאכלו מהם הנשר והפרס והעזניה: (יב) ודין די לא תיכלון מנהון נשרא וער ועזיא:
- (יג) והראה ואת האיה והדיה למינה: (יג) והראה ואת האיה והדיה למינה: (יג) וכת בנפא וטרפיתא ודיתא לזנה:
- (יד) ואת כל ערב למינו: (יד) ואת כל ערב למינו: (יד) וית כל ערבא לזנה:
- (טו) ואת בת היענה ואת התחמס ואת השחף ואת הנץ למינהו: (טו) ואת בת היענה ואת התחמס ואת השחף ואת הנץ למינהו: (טו) וית בת נעמיתא וציצא וצפר שחפא ונצא לזנהי:
- (טז) את הכוס ואת הינשוף והתנשמת: (טז) את הכוס ואת הינשוף והתנשמת: (טז) וקריא וקפוא ובותא:
- (יז) והקאת ואת הרחמה ואת השלף: (יז) והקאת ואת הרחמה ואת השלף: (יז) וקתא וירקקא ושלי נוקא:
- (יח) והחסידה והאנפה למינה והדוכיפת והעטלף: (יח) והחסידה והאנפה למינה והדוכיפת והעטלף: (יח) וחדריתא ואבו לזנה ונגר טורא ועטלפא:
- (יט) וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא יאכלו: (יט) וכל שרץ העוף טמא הוא לכם לא יאכלו: (יט) וכל רחשא דעופא מסאב הוא לכוון לא יתאכלון:
- (כ) כל עוף טהור תאכלו: (כ) כל עוף טהור תאכלו: (כ) כל עופא דכי תיכלון:
- (כא) לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריה תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: (כא) לא תאכלו כל נבלה לגר אשר בשעריה תתננה ואכלה או מכר לנכרי כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: (כא) לא תיכלון כל נבילא לתותב ערל די בקרויה תתננה וייכלנה או תזבנה לבר עממין ארי עם קדיש את קדם יי אלהך לא תיכול בשר בחלב:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

(כב) עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל תְּבוּאֹת זְרַעַךָ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה: (כב) עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל תְּבוּאֹת זְרַעַךָ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה: (כב) עֶשְׂרָא תַעֲשֹׂר ית כל עללית זרעה דיפוק חקלא שיתא בשתא:

(כג) וְאֶכְלֶתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשִׁכּוֹן שְׁמוֹ שָׁם מֵעֶשֶׂר דְּגָנְךָ תִירֹשֶׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבִכּוֹרֶת בָּקָרֶךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים: (כג) וְאֶכְלֶתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר לְשִׁכּוֹן שְׁמוֹ שָׁם מֵעֶשֶׂר דְּגָנְךָ תִירֹשֶׁךָ וּבִכּוֹרֶת בָּקָרֶךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל הַיָּמִים: (כג) וְתִיכּוֹל קָרָם יִי אֱלֹהֶיךָ בְּאַתְרָא דִּי יִתְרַעֵי לְאַשְׁרָאָה שְׂכַנְתָּהּ תַּמּוּן מֵעֶשֶׂר עֲבוּרָה חֲמִרָה וּמִשְׁחָה וּבִכּוּרֵי תוֹרָה וְעֵנָה בְּדִיל דְּתִילַף לְמִדְחַל קָרָם יִי אֱלֹהֶיךָ כָּל יוֹמֵי־א:

(כד) וְכִי יִרְבֶּה מִמֶּנּוּ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֲתוֹ כִּי יִרְחַק מִמֶּנּוּ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (כד) וְכִי יִרְבֶּה מִמֶּנּוּ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֲתוֹ כִּי יִרְחַק מִמֶּנּוּ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (כד) וְאֲרִי יִסְגִּי מִנֶּה אֲרַחֵא אֲרִי לֹא תִכּוֹל לְמַסְלַח אֲרִי יִתְרַחַק מִנֶּה אֲתֵרָא דִּי יִתְרַעֵי יִי אֱלֹהֶיךָ לְאַשְׁרָאָה שְׂכַנְתָּהּ תַּמּוּן אֲרִי יִבְרַכְנָה יִי אֱלֹהֶיךָ:

(כה) וּנְתַתָּה בַּכֶּסֶף וְצִרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: (כה) וּנְתַתָּה בַּכֶּסֶף וְצִרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדֶךָ וְהִלַּכְתָּ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: (כה) וְתַתְּנוּ בַכֶּסֶף וְתַעֲזֹר בְּיָדֶךָ וְתַחֲפוּ לְאַתְרָא דִּי יִתְרַעֵי יִי אֱלֹהֶיךָ בַּה:

(כו) וּנְתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תֵּאֵוֶה נַפְשֶׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבִיַּיִן וּבַשֶּׂכֶר וּבְכָל אֲשֶׁר תִּשְׂאֲלֶה נַפְשֶׁךָ וְאֶכְלֶתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׂמַּחְתָּ אֹתָהּ וּבֵיתֶךָ: (כו) וּנְתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר תֵּאֵוֶה נַפְשֶׁךָ בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבִיַּיִן וּבַשֶּׂכֶר וּבְכָל אֲשֶׁר תִּשְׂאֲלֶה נַפְשֶׁךָ וְאֶכְלֶתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׂמַּחְתָּ אֹתָהּ וּבֵיתֶךָ: (כו) וְתַתְּנוּ בַכֶּסֶף בְּכָל דִּי יִתְרַעֵי נַפְשֶׁךָ בְּתוֹרֵי וּבַעֲבָא וּבַחֲמִיר חֲדַת וְעִתִּיק וּבְכָל דִּי תִשְׂאֲלֶנָּה נַפְשֶׁךָ וְתִיכּוֹל תַּמּוּן קָרָם יִי אֱלֹהֶיךָ וְתַחֲרִי אֶת וְאִנְשֵׁי בֵיתֶךָ: (כו) וְהִלּוֹי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לֹא תַעֲזֹבְנּוּ כִּי אִין לֹא חִלַּק וְנַחֲלָה עִמּוֹ: (כו) וְהִלּוֹי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ לֹא תַעֲזֹבְנּוּ כִּי אִין לֹא חִלַּק וְנַחֲלָה עִמּוֹ: (כו) וְלֹאֵה דִי בַקְרוּיָה לֹא תִשְׂבַּקְנָה אֲרִי לִית לֵה חִלַּק וְאַחַסְנָא עִמּוֹ:

(כז) מִקְצֵה שְׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת כָּל מֵעֶשֶׂר תְּבוּאֹתֶיךָ בַּשָּׁנָה הַהוּא וְהִנַּחְתָּ בְּשַׁעְרֶיךָ: (כז) מִקְצֵה שְׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת כָּל מֵעֶשֶׂר תְּבוּאֹתֶיךָ בַּשָּׁנָה הַהוּא וְהִנַּחְתָּ בְּשַׁעְרֶיךָ: (כז) מִסוּף תְּלַת שָׁנִין תַּפְּקִי ית כל מעשור עלליתך בשתא ההיא ותצנע בקרויך:

(כח) וּבֹא הַלּוֹי כִּי אִין לֹא חִלַּק וְנַחֲלָה עִמּוֹ וְהִגֵּר וְהִיָּתוּם וְהָאֱלֻמָּנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְאֶכְלוּ וְשִׁבְעוּ לְמַעַן יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: (כח) וּבֹא הַלּוֹי כִּי אִין לֹא חִלַּק וְנַחֲלָה עִמּוֹ וְהִגֵּר וְהִיָּתוּם וְהָאֱלֻמָּנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְאֶכְלוּ וְשִׁבְעוּ לְמַעַן יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: (כח) וְיִיְתִי לֹאֵה אֲרִי לִית לֵה חִלַּק וְאַחַסְנָא עִמּוֹ וְגִיּוֹרָא וְיִתְמָא וְאַרְמְלָא דִּי בַקְרוּיָה וְיִיכְלוּ וְיִשְׁבְּעוּ בְּדִיל דִּי יִבְרַכְנָה יִי אֱלֹהֶיךָ בְּכָל עוֹבְדֵי יָדֶךָ דִּי תַעֲבֹד:

טו (א) מִקְצֵה שְׁבַע שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׂמִטָּה: (א) מִקְצֵה שְׁבַע שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׂמִטָּה: (א) מִסוּף שְׁבַע שָׁנִין תַּעֲבֹד שְׂמִטָּתֵךְ:

(ב) וְזֶה דְּבַר הַשְּׂמִטָּה שְׂמוּט כָּל בַּעַל מִשָּׁה יָדוּ אֲשֶׁר יֵשֶׁה בְּרַעְיוֹ לֹא יִגַּשׁ אֶת רַעְיוֹ וְאֶת אַחִיו כִּי קָרָא שְׂמִטָּה לִיהוָה: (ב) וְזֶה דְּבַר הַשְּׂמִטָּה שְׂמוּט כָּל בַּעַל מִשָּׁה יָדוּ אֲשֶׁר יֵשֶׁה בְּרַעְיוֹ לֹא יִגַּשׁ אֶת רַעְיוֹ וְאֶת אַחִיו כִּי קָרָא שְׂמִטָּה לִיהוָה: (ב) וְדִין פְּתֻגָּם

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

שְׁמִטָּתָא דְתַשְׁמִט כּל גְּבַר מְרִי רְשׁוּ דִי יִרְשִׁי בְּחִבְרָה לֹא יִתְבַּע מִן חִבְרָה וּמִן אַחֵיהּ אַרְי קְרָא שְׁמִטָּתָא קָרָם
יִי:

(א) אֶת הַנֶּכְרִי תִגְשׁ וְאַשֶׁר יִהְיֶה לָּהּ אֶת אַחִיהָ תִשְׁמִט יְדָהּ: (א) אֶת הַנֶּכְרִי תִגְשׁ
וְאַשֶׁר יִהְיֶה לָּהּ אֶת אַחִיהָ תִשְׁמִט יְדָהּ: (א) מִן בַּר עַמְּמִין תִּתְבַּע וְדִי יְהִי לָהּ עִם אַחֵיהּ תִשְׁמִט יְדָהּ:

(ב) אָפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה בָּהּ אֲבִיוֹן כִּי בָרַךְ יְבָרְכֶה יְהוָה בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיהָ
נָתַן לָהּ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ: (ב) אָפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה בָּהּ אֲבִיוֹן כִּי בָרַךְ יְבָרְכֶה יְהוָה בְּאֶרֶץ
אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיהָ נָתַן לָהּ נַחְלָה לְרִשְׁתָּהּ: (ב) לַחֹד אַרְי לֹא יְהִי בָּהּ מִסְכָּנָא אַרְי בְּרָכָא יְבָרְכֶנָּה יִי
בְּאֶרְעָא דִי יִי אֱלֹהֶהּ יִהֵב לָהּ אַחְסָנָא לְמִידָתָהּ:

(ג) רַק אִם שְׁמוּעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיהָ לְשׁוֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה
הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם: (ג) רַק אִם שְׁמוּעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיהָ לְשׁוֹר
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם: (ג) לַחֹד אִם קִבְּלָא תִקְבַּל לְמִימְרָא דִיִּי
אֱלֹהֶהּ לְמִשְׁר לְמַעַבְד יִת כָּל תְּפִקְרָתָא הָרָא דִי אֲנָא מְפִקְרָה יוֹמָא דִיו:

(ד) כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיהָ בְּרָכָה בְּאֶשֶׁר דָּבַר לָהּ וְהִעֲבַטָהּ גּוֹיִם רַבִּים וְאֵתָהּ לֹא
תַעֲבֹט וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים וּבָהּ לֹא יִמְשְׁלוּ: (ד) כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיהָ בְּרָכָה בְּאֶשֶׁר
דָּבַר לָהּ וְהִעֲבַטָהּ גּוֹיִם רַבִּים וְאֵתָהּ לֹא תַעֲבֹט וּמִשְׁלַת בְּגוֹיִם רַבִּים וּבָהּ לֹא
יִמְשְׁלוּ: (ד) אַרְי יִי אֱלֹהֶהּ בְּרָכָה כְּמָא דִי מְלִיל לָהּ וְתוֹזַף לְעַמְּמִין סְגִיאִין וְאֵת לֹא תוֹזַף וְתִשְׁלוֹט בְּעַמְּמִין
סְגִיאִין וּבָהּ לֹא יִשְׁלֹטוּן:

(ה) כִּי יִהְיֶה בָּהּ אֲבִיוֹן מֵאַחַד אַחִיהָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיהָ בְּאֶרְצָהּ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיהָ
נָתַן לָהּ לֹא תֵאֱמַז אֶת לִבָּהּ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יְדָהּ מֵאַחִיהָ הָאֲבִיוֹן: (ה) כִּי יִהְיֶה
בָּהּ אֲבִיוֹן מֵאַחַד אַחִיהָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיהָ בְּאֶרְצָהּ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיהָ נָתַן לָהּ לֹא תֵאֱמַז אֶת
לִבָּהּ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יְדָהּ מֵאַחִיהָ הָאֲבִיוֹן: (ה) אַרְי יְהִי בָּהּ מִסְכָּנָא חַד מֵאַחִיהָ בְּחַדָּא מְקַרְוִיהָ בְּאֶרְעָה
דִיִּי אֱלֹהֶהּ יִהֵב לָהּ לֹא תִתְקַף יִת לִבָּהּ וְלֹא תִקְפֹּץ יִת יְדָהּ מֵאַחֵיהּ מִסְכָּנָא:

(ו) כִּי פָתַח תִּפְתַּח אֶת יְדָהּ לוֹ וְהִעֲבַט תַּעֲבִיטְנֹהּ דִּי מִחֲסָרוֹ אֲשֶׁר יִחְסַר לוֹ: (ו)
כִּי פָתַח תִּפְתַּח אֶת יְדָהּ לוֹ וְהִעֲבַט תַּעֲבִיטְנֹהּ דִּי מִחֲסָרוֹ אֲשֶׁר יִחְסַר לוֹ: (ו) אֱלֹא מִפְתַּח תִּפְתַּח
יִת יְדָהּ לֹא וְאִזְנָפָה תוֹזַפְנָה כְּמִסְתַּח חֲסָרוֹנָה דִּיחֲסִיר לֹא:

(ז) הַשְּׁמֹר לָהּ פֶּן יִהְיֶה דָּבָר עִם לִבָּהּ בְּלִיעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת הַשְּׁבַע שְׁנַת
הַשְּׁמִטָּה וְרַעְיָה עֵינָהּ בְּאַחִיהָ הָאֲבִיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עֲלֶיהָ אֵל יְהוָה וְהִיָּה
בָּהּ חֲטָא: (ז) הַשְּׁמֹר לָהּ פֶּן יִהְיֶה דָּבָר עִם לִבָּהּ בְּלִיעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת הַשְּׁבַע שְׁנַת
הַשְּׁמִטָּה וְרַעְיָה עֵינָהּ בְּאַחִיהָ הָאֲבִיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עֲלֶיהָ אֵל יְהוָה וְהִיָּה בָּהּ חֲטָא: (ז)
אִסְתְּמַר לָהּ דִּילְמָא יְהִי פִתְגָם עִם לִבָּהּ בְּרִשְׁעֵי לְמִימְרָ קְרִיבָא שְׁתָּא שְׁבִיעֵתָא שְׁתָּא דְשְׁמִטָּתָא וְתִכְבַּשׁ עֵינָהּ
בְּאַחֵיהּ מִסְכָּנָא וְלֹא תִתֵּן לֹא וְיִקְרִי עֲלָהּ קָרָם יִי וְיִהִי בָּהּ חוֹבָא:

(ח) נָתַן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא יִרַע לִבָּהּ בְּתִתְּהָ לוֹ כִּי בְּגִלְלָהּ הִדְבֵּר הִזָּה יְבָרְכֶה יְהוָה
אֱלֹהֶיהָ בְּכָל מַעֲשֶׂהּ וּבְכָל מִשְׁלַח יְדָהּ: (ח) נָתַן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא יִרַע לִבָּהּ בְּתִתְּהָ לוֹ כִּי
בְּגִלְלָהּ הִדְבֵּר הִזָּה יְבָרְכֶה יְהוָה אֱלֹהֶיהָ בְּכָל מַעֲשֶׂהּ וּבְכָל מִשְׁלַח יְדָהּ: (ח) מִתֵּן תִּתֵּן לֹא וְלֹא
יִבְאֵשׁ לִבָּהּ בְּמִתְנָה לֹא אַרְי בְּדִיל פִּתְגָמָא הַדִּין יְבָרְכֶנָּה יִי אֱלֹהֶהּ בְּכָל עוֹבְדָהּ וּבְכָל אוֹשְׁטוֹת יְדָהּ:

(ט) כִּי לֹא יִחַדֵּל אֲבִיוֹן מִקְרֵב הָאֶרֶץ עַל פֶּן אֲנֹכִי מִצְוֶה לֵאמֹר פָּתַח תִּפְתַּח
אֶת יְדָהּ לְאַחִיהָ לְעֵנֶיהָ וּלְאַבְיָנָהּ בְּאֶרְצָהּ: (ט) כִּי לֹא יִחַדֵּל אֲבִיוֹן מִקְרֵב הָאֶרֶץ עַל פֶּן
אֲנֹכִי מִצְוֶה לֵאמֹר פָּתַח תִּפְתַּח אֶת יְדָהּ לְאַחִיהָ לְעֵנֶיהָ וּלְאַבְיָנָהּ בְּאֶרְצָהּ: (ט) אַרְי לֹא יִפְסוֹק
מִסְכָּנָא מִגּוֹ אֶרְעָא עַל פֶּן אֲנָא מְפִקְרָה לְמִימְרָ מִפְתַּח תִּפְתַּח יִת יְדָהּ לְאַחֵיהּ לְעֵנֶיהָ וּלְמִסְכָּנָהּ בְּאֶרְעָה:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

(יב) כי ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית תשלחנו חפשי מעמך: (יב) כי ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית תשלחנו חפשי מעמך: (יב) ארי יודפו לך אחוה בר ישראל או בת ישראל ויפלהנה שית שניו ובשתא שביעתא תפטרנה בר חורין מעמך:

(יג) וכי תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם: (יג) וכי תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם: (יג) וארי תפטרנה בר חורין מעמך לא תפטרנה ריקם:

(יד) העניק תעניק לו מצאנה ומגורנה ומיקבה אשר ברכה יהוה אלהיה תתן לו: (יד) העניק תעניק לו מצאנה ומגורנה ומיקבה אשר ברכה יהוה אלהיה תתן לו: (יד) אפרשא תפרש לה מענה ומאדך וממעצרתה די ברכה יי אלהיה תתן לה:

(טו) וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויפדה יהוה אלהיה על פן אנכי מצוה את הדבר הזה היום: (טו) וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויפדה יהוה אלהיה על פן אנכי מצוה את הדבר הזה היום: (טו) ותדבר ארי עבדא הוימא בארעא דמצרים ויפדה יי אלהיה על פן אנא מפקדה ית פתגמא הדיו יומא דיו:

(טז) והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבה ואת ביתך כי טוב לו עמך: (טז) והיה כי יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבה ואת ביתך כי טוב לו עמך: (טז) ויהי ארי יומר לך לא אפוק מעמך ארי דחמה וית אנש ביתך ארי טב לה עמך:

(יז) ולקחת את המרצע ונתתה באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה כן: (יז) ולקחת את המרצע ונתתה באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף לאמתך תעשה כן: (יז) ותסב ית מרצעא ותתן באזנה ובדשא ויהי לך עבד פלח לעלם ואף לאמתך תעבד כן:

(יח) לא יקשה בעינה בשלחה אתו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכה יהוה אלהיה בכל אשר תעשה: (יח) לא יקשה בעינה בשלחה אתו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך שש שנים וברכה יהוה אלהיה בכל אשר תעשה: (יח) לא יקשי בעינה במפטרך יתה בר חורין מעמך ארי על חד תרין באגר אגירא פלחך שית שניו ויברכה יי אלהיה בכל די תעבד:

(יט) כל הבכור אשר יולד בבקרה ובצאנה הזכר תקדיש ליהוה אלהיה לא תעבד בבכור שורה ולא תגז בכור צאנה: (יט) כל הבכור אשר יולד בבקרה ובצאנה הזכר תקדיש ליהוה אלהיה לא תעבד בבכור שורה ולא תגז בכור צאנה: (יט) כל בוכרא די יתיליד בתורה ובענה דכריו תקדש קדם יי אלהיה לא תפלח בבוכרא דתורה ולא תגז בוכרא דענה:

(כ) לפני יהוה אלהיה תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה ובייתך: (כ) לפני יהוה אלהיה תאכלנו שנה בשנה במקום אשר יבחר יהוה אתה ובייתך: (כ) קדם יי אלהיה תיכלנה שתא בשתא באתרא די יתדעי יי את ונאנש ביתך:

(כא) וכי יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיה: (כא) וכי יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיה: (כא) וארי יהי בה מומא תגיר או עור כל מום ביש לא תכסנה קדם יי אלהיה:

(כב) בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל: (כב) בשעריך תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל: (כב) בקרויך תיכלנה מסאבא ורכיא פחדא כבסר טביא ואילא:

(כג) רק את דמו לא תאכל על הארץ תשפכנו כמים: (כג) רק את דמו לא תאכל על הארץ תשפכנו כמים: (כג) לחוד ית דמה לא תיכול על ארעא תשדנה כמיא:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

טז (א) שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעִשִׂית פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לַיְלָה: (א) שְׁמֹר אֶת חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעִשִׂית פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאָךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לַיְלָה: (א) טר ית ירחא דאביבא ותעבד פסחא קדם יי אלהא ארי בירחא דאביבא אפקה יי אלהא ממצרים ועבד לה נסין בליליא:

(ב) וְזָבַחַת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֵאן וּבָקֵר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם: (ב) וְזָבַחַת פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ צֵאן וּבָקֵר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם: (ב) ותכוס פסחא קדם יי אלהא מו בני בני ענא ונכסת קודש'יא מן תורי באתרא די יתרעי יי לאשראה שכנתה תמו:

(ג) לֹא תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לֶחֶם עֲנִי בִּי בַחֲפוּזוֹן יִצְאֶת מֵאֲרֶז מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יִצְאֶתָּךְ מֵאֲרֶז מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: (ג) לֹא תֹאכַל עָלָיו חֶמֶץ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל עָלָיו מִצּוֹת לֶחֶם עֲנִי בִּי בַחֲפוּזוֹן יִצְאֶת מֵאֲרֶז מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת יוֹם יִצְאֶתָּךְ מֵאֲרֶז מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: (ג) לא תיכול עלוהי פטיר שבעא יומין תיכול עלוהי פטיר לחם עני ארי בכהילו נפקתא מארעא דמצרים בדיל דתדבר ית יומא מפקה מארעא דמצרים כל יומי חייך:

(ד) וְלֹא יֵרָאֶה לָּךְ שְׂאֵר בֶּכֶל גְּבֻלָּךְ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא יִלִּין מִן הַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בְּעֶרְבַּ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר: (ד) וְלֹא יֵרָאֶה לָּךְ שְׂאֵר בֶּכֶל גְּבֻלָּךְ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא יִלִּין מִן הַבֶּשֶׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בְּעֶרְבַּ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לַבֹּקֶר: (ד) ולא יתחזי לה חמיר בכל תחומקה שבעא יומין ולא יבית מן בסרא די תכוס ברמשא ביומא קרמא ליעפרא:

(ה) לֹא תֹאכַל לְזָבַח אֶת הַפֶּסַח בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָּךְ: (ה) לֹא תֹאכַל לְזָבַח אֶת הַפֶּסַח בְּאֶחָד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָּךְ: (ה) לית לה דשו למכס ית פסחא בחדא מקרנייה דיי אלהא ייב לה:

(ו) בִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת הַפֶּסַח בְּעֶרְבַּ כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד יִצְאֶתָּךְ מִמִּצְרַיִם: (ו) בִּי אִם אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם תִּזְבַּח אֶת הַפֶּסַח בְּעֶרְבַּ כְּבֹא הַשֶּׁמֶשׁ מוֹעֵד יִצְאֶתָּךְ מִמִּצְרַיִם: (ו) אלהו לאתרא די יתרעי יי אלהא לאשראה שכנתה תמו תכוס ית פסחא ברמשא כמעל שמשא זמן מפקה ממצרים:

(ז) וּבִשְׁלֹת וְאִכְלַת בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפְנִית בַּבֹּקֶר וְהִלַּכְתָּ לְאֶהֱלֶיךָ: (ז) וּבִשְׁלֹת וְאִכְלַת בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ וּפְנִית בַּבֹּקֶר וְהִלַּכְתָּ לְאֶהֱלֶיךָ: (ז) ותבשל ותיכול באתרא די יתרעי יי אלהא בה ותתפני בעפרא ותהו לקרנייה:

(ח) שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלֶאכֶה: (ח) שֵׁשֶׁת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלֶאכֶה: (ח) שתא יומין תיכול פטירא וביומא שביעאה כנש קדם יי אלהא לא תעבד עבידא:

(ט) שִׁבְעָה שְׁבַעַת תִּסְפֹּר לָּךְ מִהַחֵל חֲרַמְשׁ בַּקְּמָה תַּחֵל לְסַפֵּר שִׁבְעָה שְׁבַעַת: (ט) שִׁבְעָה שְׁבַעַת תִּסְפֹּר לָּךְ מִהַחֵל חֲרַמְשׁ בַּקְּמָה תַּחֵל לְסַפֵּר שִׁבְעָה שְׁבַעַת: (ט) שבעא שבויעין תמני לה מודש'ריות מגלא בחצד עומרא דארמותא תשרי לממני שבעא שבויעין:

(י) וְעִשִׂית חֵג שְׁבַעַת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת גְּדֵבַת יְדֶךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (י) וְעִשִׂית חֵג שְׁבַעַת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִסַּת גְּדֵבַת יְדֶךָ אֲשֶׁר תִּתֵּן כַּאֲשֶׁר יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: (י) ותעבד חגא דשבויעא קדם יי אלהא מסת גדבת ידה די תתן כמא די יברכקה יי אלהא:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

(יא) וְשִׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶתְּהָ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתָךְ וְהַלְוֵי אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׂמוֹ שָׁם: (יא) וְשִׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶתְּהָ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתָךְ וְהַלְוֵי אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשֹׁכֵן שְׂמוֹ שָׁם: (יא) וְתַחֲדֵי קָדְם יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֶת יְבִרְךָ וּבִרְתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתָךְ וְלֹאֲהָ דֵי בְקִרְוֵיךָ וּגְיִוְרָא וְיִתְמָא וְאַרְמְלָא דֵי בִינְךָ בְּאַתְרָא דֵי יִתְרַעֵי יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְאַשְׁרָאָה שְׂכִנְתָּהּ תִּמְנוּ:

(יב) וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וְשָׂמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: (יב) וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וְשָׂמַרְתָּ וְעָשִׂיתָ אֶת הַחֻקִּים הָאֵלֶּה: (יב) וְתִזְכֹּר אַרְי עֶבְדָּא הַיְוִיטָא בְּמִצְרַיִם וְתִשָּׁר וְתַעֲבֹד יְת' קַמֵּיָא הָאֱלֹהִי:

(יג) חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ שִׁבְעַת יָמִים בְּאַסְפָּה מִגִּרְנָה וּמִיִּקְבָּה: (יג) חַג הַסֻּכּוֹת תַּעֲשֶׂה לָּךְ שִׁבְעַת יָמִים בְּאַסְפָּה מִגִּרְנָה וּמִיִּקְבָּה: (יג) חַגָּא דְמִטְלִיא תַעֲבֹד לָךְ שִׁבְעָא יוֹמִין בְּמִכְנֶשֶׁה מְאֻדָּה וּמִמְעֻצְרָתָה:

(יד) וְשִׂמַחְתָּ בְּחַגְךָ אֶתְּהָ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתָךְ וְהַלְוֵי וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ: (יד) וְשִׂמַחְתָּ בְּחַגְךָ אֶתְּהָ וּבִנְךָ וּבִתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתָךְ וְהַלְוֵי וְהַגֵּר וְהַיְתוּם וְהָאֲלֻמְנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ: (יד) וְתַחֲדֵי בְּחַגְךָ אֶת יְבִרְךָ וּבִרְתְּךָ וְעַבְדְּךָ וְעַמְּתָךְ וְלֹאֲהָ וּגְיִוְרָא וְיִתְמָא וְאַרְמְלָא דֵי בְקִרְוֵיךָ:

(טו) שִׁבְעַת יָמִים תַּחֲג לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה כִּי יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאֹתָיִךְ וּבְכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אִף שֹׂמֵחַ: (טו) שִׁבְעַת יָמִים תַּחֲג לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה כִּי יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל תְּבוּאֹתָיִךְ וּבְכָל מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְהָיִיתָ אִף שֹׂמֵחַ: (טו) שִׁבְעָא יוֹמִין תַּחֲוֹג קָדְם יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּאַתְרָא דֵי יִתְרַעֵי יְיָ אַרְי וּבִרְנַנְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל עֲלֻלְתְּךָ וּבְכָל עוֹבְרֵי יָדְךָ וְתַהֵי בְרַם תְּרִי:

(טז) שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשִּׁבְעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יִרְאֶה אֶת פְּנֵי יְהוָה רִיקָם: (טז) שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָה אֶת פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר בְּחַג הַמִּצּוֹת וּבְחַג הַשִּׁבְעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יִרְאֶה אֶת פְּנֵי יְהוָה רִיקָם: (טז) תִּלְת' זְמַנִּין בְּשִׂתָּא יִתְחַזֵּי כָּל זְכוּרָה קָדְם יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּאַתְרָא דֵי יִתְרַעֵי בְּחַגָּא דְפְּטִירָא וּבְחַגָּא דְשִׁבְעוּעִיא וּבְחַגָּא דְמִטְלִיא וְלֹא יִתְחַזֵּי קָדְם יְיָ רִיקָנִין:

(יז) אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ כְּבִרְכַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָּךְ: (יז) אִישׁ כְּמִתְנַת יָדוֹ כְּבִרְכַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן לָּךְ: (יז) גְּבֵר כְּמִתְנַת יָדוֹ כְּבִרְכַתָּא דִּי יְיָ אֱלֹהֶיךָ דֵי יְהִיב לָּךְ:

רס"ז

(יז) לה' אלהיך – לשמו ובשכילו:
 (יח) למען ישוב ה' מחרון אפו. שכל זמן שעבודת כוכבים בעולם חרון אף בעולם:
 (יח) לא תחגדו – לא תתנו גלילה ושרט בצרכים על מת כדרך שהאמוריים עושין לפי שאתם בניו של מקום ואתם ראוין להיות נאים ולא גדולים ומקורחים: בין עיניכם – אלל הפדחת וצמקום אחר הוא אומר ולא

(טו) ורשת וחקרת ושאלת היטב – מכאן למדו שבע חקירות מביצוי המקרא כאן יש ג' דרישה וחקירה והיטב. ושאלת אינו מן המנין וממנו למדו צדיקות וצמקום אחר הוא אומר ודרשו השופטים היטב וצמקום אחר הוא אומר ורשת היטב למדו היטב היטב לגזירה שזה ליתן האמור של זה בזה:

(טז) הכה תכה – אם אינך יכול להמיתם במיתה הכתובה בהם המיתם בצחרת:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

ובעופות פרט לך הטמאים ללמד דהעופות טהורים מרובים על הטמאים לפיכך פרט את המועט: התנשמת קלב"א שר"י"ץ (פעלדמאז):

(יז) שֶׁכֶּךָ – השולה דגים מן הים:

(יח) דוכיפת – הוא תרנגול הבר ובלע"ז הרופ"א (אויערהאון) וכרבלתו כפולה:

(יט) שֶׁרֶץ הָעוֹף – הם הגמורים הרוחשים על הארץ כגון זבובים וזבובים וזבובים טמאים הם קרויים שֶׁרֶץ:

(כ) כל עוף טהור תאכלו – ולא את הטמא בא ליתן עשה על לא תעשה וכן צבהמה אותה תאכלו ולא צבהמה טמאה ולא הבא מכלל עשה לעבור עליהם בעשה ולא תעשה:

(כא) לִגְרֵי אֲשֶׁר בַּשָּׂדֵה – גר תושב שקבל עליו שלא לעבוד עבודת כוכבים ואוכל נבלות: כי עם קדוש אתה לה' – קדש את עצמך במוחר לך דברים המותרים ואחרים נהגים בהם איסור אל תתירם בפניהם: לא תבשל גדי – שלשה פעמים פרט לחיה ולעופות ולצבהמה טמאה: לא תבשל גדי וגו':

(כב) עֶשֶׂר תַּעֲשֶׂר – מה ענין זה אלל זה אמר להם הקב"ה לישראל לא תגרמו לי לבשל גדיים של תבואה עד שהן צמעי אמותיהן שאם אין אתם מעשרים מעשרות כראוי כשהוא סמוך להתבשל אני מוסיף רוח קדים והיא משדפתן שנאמר וסדפה לפני קמה וכן לענין זבובים: שנה שנה – מכאן שאין מעשרין מן החדש על הישן:

(כג) ואכלת וגו' זה מעשר שני שכבר למדנו ליתן מעשר ראשון ללוים שנאמר כי תקחו מאת בני ישראל וגו' ונתן להם רשות לאכלו בכל מקום שנאמר ואכלתם אותו בכל מקום על כרחך זה מעשר אחר הוא:

(כד) כי יברכך – שתהא התבואה מרובה לשאת:

(כו) בכל אשר תאווה נפשך – כלל: בבקר ובצאן וביין ובשכר – פרט: ובכל אשר תשאליך נפשך – חזר וכלל מה הפרט מפורש ולד ולדות הארץ וראוי למאכל אדם וכו':

יקרחו קרחה צראשם לעשות כל הראש כבין הענינים:

(ז) כי עם קדוש אתה – קדושת עצמך מאבותיך ועוד ובך בחר ה':

(ג) כל תועבה – כל שתעבתי לך כגון ארס ארזן זכור כדי לשוחטו במדינה הרי דבר שתעבתי לך כל מום לא יהיה בו ובא ולמד כאן שלא ישחט ויאכל על אותו המום. בשל בשר בחלב הרי דבר שתעבתי לך הזהיר כאן על אכילתו:

(ד) זאת צבהמה וגו':

(ה) איל וצבי ויחמור – למדנו שהחיה בכלל צבהמה ולמדנו שהצבהמה וחיה טמאה מרובה מן הטורה שכל מקום פרט את המועט: ואקו – מתורגם יעלל יעלי סלע הוא אשטנבו"ק: ותאו – תורבל"א תור היער באל"א יער בלשון ארמי: מפרסת – סדוקה כתרגומו: פרסה. פלאנט"ה (קאפיטע), קלויע: ושסעת – חלוקה בשתי צפונים שיש סדוקה ואינה חלוקה בצפונים והיא טמאה: צבהמה – משמע מה שנמאל צבהמה אכול מכאן אמרו שהשליב ניתר בשחיטת אמו:

(ז) השסועה – צריה היא שיש לה שני גבין ושני שדראות אמרו רבותינו למה נשנו צבהמה מפני השסועה ובעופות מפני הראה שלא נאמרו בת"כ:

(ח) ובנבלתם לא תגעו – רבותינו פירשו צרגל שאדם חייב לטהר את עצמו צרגל יכול יהיו מזהרים בכל השנה ת"ל אמור אל הכהנים וגו' ומה עומאת המת חמורה כהנים מזהרים ואין ישראל מזהרים עומאת נבלה קלה לא כ"ש:

(יא) כל כפור טהורה תאכלו – להתיר משולחת שבמאורע:

(יב) וזה אשר לא תאכלו מהם – לאסור את השחוטת:

(יג) והראה ואת האיה וגו' – היא ראה היא איה היא דיה ולמה נקרא שמה ראה שרואה ביותר ולמה הזהירך בכל שמותיה שלא ליתן פתחון פה לבעל דין לחלוק שלא יהא האוסרה קורא אותה ראה והבא להתיר אומר זו דיה שמה או איה שמה וזו לא אסר הכתוב.

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

(ז) כי יהיה בך אביון – התאבז תאבז קודם: מאחד אחיד – אחיד מאבין קודם לאחיד מאמך: שעריך – עניי עירך קודמין לעניי עיר אחרת: לא תאמץ – יש לך אדם שמאבטער אס יתן אס לא יתן לכך נאמר לא תאמץ יש לך אדם שפושט את ידו וקופלה לכך נאמר ולא תקפוז: מאחיד האביון – אס לא תתן לו סופך להיות אחיו של אביון:

(ח) פתח תפתח – אפילו כמה פעמים: כי פתח תפתח – הרי כי משמש בלשון אלא: והעבט תעביטנו – אס לא רצה במתנה תן לו בהלוואה: די מחסורו – ואי אתה מוזהר להעשירו: אשר יחסר לו – אפילו סוס לרכוב עליו ועבד לרוץ לפניו: לו – זו אשה וכן הוא אומר אעשה לו עזר כנגדו:

(ט) וקרא עליך – יכול מזה ת"ל ולא יקרא: והיה בך חטא – מכ"מ אפילו לא יקרא א"כ למה נאמר וקרא עליך ממחר אני ליפרע ע"י הקורא יותר ממי שאינו קורא:

(י) נתון תתן לו – אפילו מאה פעמים: לו – דינו ובניך: כי בגלל הדבר – אפילו אמרת ליתן אתה נוטל שכר האמירה עם שכר המעשה:

(יא) על כן – מפני כן: לאמר – ענה לטובתך אני משיאך: לאחיד לעניך – לאיזה אח לעני. לעניך ביו"ד אחד לשון עני אחד הוא אבל ענייך בשני יודי"ן שני עניים:

(יב) כי ימכר לך – על ידי אחרים במכרוהו בית דין בגנבתו הכתוב מדבר והרי כבר נאמר כי תקנה עבד עברי ובמכרוהו בית דין הכתוב מדבר אלא מפני שני דברים שנתחדשו כאן אחד שכתוב או העבריה אף היא תאלץ בשש ולא שמכרוהו ב"ד שאין האמה נמכרת בגנבתה שנאמר בגנבתו ולא בגנבתה אלא בקטנה שמכרה אביה ולמד כאן שאם ילאו שש שנים קודם שתביא סימנין תאלץ ועוד חידש כאן העניק תעניק:

(יג) העניק תעניק – לשון עדי בגובה ובמראית העין דבר שיהא ניכר שהטיבות לו ויש מפרשים לשון הטענה על אורו: מאכנך מגרנך ומיקבך – יכול אין לי אלא אלו בלבד ת"ל אשר ברכך מכל מה שברכך בוראך ולמה

(כז) והלוי וגו' לא תעזבו – מלידתו לו מעשר ראשון: כי אין לו חלק ונחלה עמך – יאלו לקט שכחה ופאה והפקד שאף הוא יש לו חלק עמך בהן כמוך ואינו חייבין במעשר:

(כח) מקלה שלש שנים – בא ולמד שאם השקה מעשרותיו של שנה ראשונה ושניה לשמטה שיבערם מן הבית בשלישית:

(כט) ובא הלוי – ויטול מעשר ראשון: והגר והיתום – ויטלו מעשר שני שהוא של עני של שנה זו ולא תאכלנו אתה צירושלים כדרך שנקתק לאכול מעשר שני של שתי שנים: ואכלו ושבועו. תן להם כדי שביעה מכאן אמרו אין פוחתין לעני בגורן וכו' ואתה הולך לצירושלים למעשר של שנה ראשונה ושנייה שהשקית ומתודה בערתי הקודש מן הבית כמו שמפורש בבי תכלה לעשר:

(ל) מהך שבע שנים – יכול שבע שנים לכל מלוה ומלוה ת"ל קרבה שנת השבע ואם אתה אומר ז' שנים לכל מלוה ומלוה להלוואת כל אחד ואחד היאך היא קרבה הא למדת ז' שנים למנין השמיטות:

(ב) שמוט כל בעל משה ידו – שמוט את ידו של כל בעל משה:

(ד) אפס כי לא יהיה בך אביון – ולהלן הוא אומר כי לא יחדל אביון אלא בזמן שאחס עושים ראונו של מקום אביונים באחרים ולא בכס וכשאין אחס עושים ראונו של מקום אביונים בכס. אביון לל מעני ולשון אביון שהוא תאב לכל דבר:

(ה) רק אס שמוע תשמע – אז לא יהיה בך אביון: שמוע תשמע – שמוע קמעא משמיעין אותו הרבה:

(ו) כאשר דבר לך – והיכן דבר ברוך אתה בעיר: והעבטת – כל לשון הלוואה כשנפול על המלוה נופל בלשון מפעיל כגון והלוית והעבטת ואם היה אומר ועבטת היה נופל על הלוה כמו ולוית: והעבטת גויס – יכול שתהא לזה מזה ומלוה לזה ת"ל ואתה לא תעבוט: ומשלת בגויס רבים – יכול עובדי כוכבים אחרים מושלים עליך ת"ל ובך לא ימשולו:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

הגלוי ואינו חוזר אף כל מוס שצגלוי ואינו חוזר:

(כג) רק את דמו לא תאכל. שלא תאמר הואיל וכו' היתר הבא מכלל איסור הוא שהרי קדוש ונשחט בחוץ בלא פדיון ונאכל יכול יהא אף הדם מותר ת"ל רק את דמו לא תאכל:

(א) שמור את חדש האביב – מקודם בואו שמור שיהא ראוי לאביב להקריב בו את מנחת העומר ואם לאו עבר את השנה: ממנרים לילה – והלא ביום ילאו שנאמר ממחרת הפסח ילאו בני ישראל וגו' אללא לפי שבליילה נתן להם פרעה רשות ללאות שנאמר ויקרא למשה ולאהרן לילה וגו':

(ב) וזבחת פסח לה' אלהיך לאן – שנאמר מן הכבשים ומן העזים תקחו: ובקר – תזבח לחגיגה שאם נמנו על הפסח חצורה מרובה מביאים עמו חגיגה כדי שיהא נאכל על השובע ועוד למדו רבותינו דברים הרבה בפסוק זה:

(ג) לחם עני – לחם שמזכיר את העוני שנתענו במנרים: כי בחפזון ילאת – ולא הספיק צדק להחמיץ וזה יהיה לך לזכרון וחפזון לא שכל היה אללא של מנרים שכן הוא אומר ותחזק מנרים על העם וגו':

(ד) ולא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום הראשון לבקר – אזהרה למותיר בפסח דורות לפי שלא נאמר אללא בפסח מנרים ויום ראשון האמור כאן הוא י"ד בניסן כמה דאת אמר אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם ולפי שנסתלק הכתוב מענינו של פסח והתחיל לדבר בחקות שבעת ימים כגון שבעת ימים תאכל עליו מאות ולא יראה לך שאור בכל גבולך הולך לפרש באיזו זביחה הוא מזוהר שאם כתב ולא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב לבקר הייתי אומר שלמים הנשחטים כל שבעה כולן צדל תותירו ואינו נאכלין אללא ליום ולילה לכך כתב בערב ביום הראשון. ד"א בחגיגת י"ד הכתוב מדבר ולמד עליה שנאכלת לב' ימים והראשון האמור כאן ד"ט הראשון הכתוב מדבר וכן משמעו של מקרא בשר חגיגה אשר תזבח בערב לא ילין ביו"ט

נאמרו אלו מה אלו מיוחדים שהם בכלל ברכה אף כל שהוא בכלל ברכה ילאו פרדות ולמדו רבותינו במסכת קידושין בגז"ש כמה נותנין לו מכל מין ומין:

(טו) וזכרת כי עבד היית – והענקתי ופניתי לך מביזת מנרים וביזת הים אף אתה הענק ופנה לו:

(יז) עבד עולם – יכול כמשמעו ת"ל ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו תשובו הא למדת שאין זה אללא עולמו של יובל: ואף לאמתך תעשה כן – הענק לה יכול אף לרעועה השוה הכתוב אותה ת"ל אם אמר יאמר העבד עבד נרצע ואין אמה נרצעת:

(יח) כי משנה שבר שכיר – מכאן אמרו עבד עברי עובד בין ביום ובין בלילה וזהו כפלים שבצבדות שכירי יום ומהו עבדותו בלילה רבו מוסר לו שפחה כנענית והולדות לאדון:

(יט) כל הבכור וגו' תקדיש – ובמקום אחר הוא אומר לא יקדיש שנאמר אך בכור אשר יבוכר לה' וגו' הא כיאל אינו מקדישו לקרבן אחר וכאן למד שמאנה לומר הרי אתה קדוש לבכורה. ד"א א"א לומר תקדיש שכבר נאמר לא יקדיש וא"א לומר לא יקדיש שהרי כבר נאמר יקדיש הא כיאל מקדישו אתה הקדש עלוי ונותן להקדש כפי טובת הגאה שבו: לא תעבוד בבכור שורך ולא תגזו וגו' – אף החילוף למדו רבותינו שאסור אללא שדבר הכתוב בהוה:

(כ) לפי ה' אלהיך תאכלנו – לכהן הוא אומר שכבר מלינו שהוא במתנות כהונה אחד תם ואחד בעל מוס שנאמר ובשרם יהיה לך וגו': שנה בשנה – מכאן שאין משהין אותו יותר על שנתו יכול יהא פסול משעברה שנתו כבר הוקש למעשר שנאמר ואכלת לפני ה' אלהיך מעשר דגנך תירושך וינהרך ובכורות בקרך ולאנך מה מעשר שני אינו נפסל משנה לחברתה אף בכור אינו נפסל אללא שמאנה תוך שנתו: שנה בשנה – אם שחטו בסוף שנתו אוכלו אותו היום ויום אחד משנה אחרת למד שנאכל לשני ימים ולילה אחד:

(כא) מוס – כלל: פסח או עור – פרט: כל מוס רע – חזר וכלל מה הפרט מפורש מוס

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

(י) מסת נדבכת ידך – לי נדבכת ידך הכל לפי הזכרה הבא שלמי שמחה וקדש קרואים לאכול:

(יא) והלוי והגר והיתום והאלמנה – ארבעה שלי כנגד ארבעה שלך בנך ובתך ועבדך ואמתך אם אתה משמח את שלי אני משמח את שלך:

(יב) וזכרת כי עבד היית וגו' – על מנת כן פדיתך שתשמור ותעשה את החקים האלה:

(יג) באספך – בזמן האסיף שאתה מכניס לבית פירות הקיץ. ד"ר באספך מגרנד ומיקדך למד שמסכנין את הסוכה בפסולת גורן ויקב:

(טו) והיית אך שמח – לפי פשוטו אין זה לשון אוויל אלא לשון הבטחה ולפי תלמודו למדו מכאן לרבות ליל יום טוב האחרון לשמחה:

(טז) ולא יראה את פני ה' ריקם – אלא הבא עולות ראייה ושלמי חגיגה:

(יז) איש כמהנת ידו – מי ישג לו אוכלין הרבה ונכסים מרובים יביא עולות מרובות ושלמים מרובים:

הראשון עד בקר של שני אצל נאכלת היא בי"ד ובט"ו וכך היא שנויה במסכת פסחים:

(ו) בערב כבוא השמש מועד לאחד ממזכרים – הרי שלשה זמנים חלוקים בערב משק שעות ולמעלה זכחה וכבוא השמש תאכלהו ומועד לאחד אתה שורפהו כלומר נעשה נותר וילא לבית השריפה:

(ז) ובשלת – זהו כלי אש שאף הוא קרוי בשול: ופנית בבקר – לבקרו של שני מלמד שטעון לינה לילה של מולאי יו"ט:

(ח) ששת ימים תאכל מזות – ובמקום אחר הוא אומר שבעת ימים ז' מן הישן ושקפה מן החדש. ד"ר למד על אכילת מזה בשביעי שאינה חובה ומכאן אתה למד לשקת ימים שהרי שביעי בכלל היה וילא מן הכלל ללמד שאין אכילת מזה בו חובה אלא רשות ולא ללמד על עצמו ילא אלא ללמד על הכלל כולו ילא. מה שביעי רשות אף כולם רשות חוץ מלילה הראשון שהכתוב קבעו חובה שנאמר בערב תאכלו מזות: ערכת לה' אלהיך – עבור עצמך מן המלאכה. ד"ר כנופיא של מאכל ומשחה לשון נערכה נא אותך:

(ט) מהחל חרמש בקמה – משנקצר העומר שהוא ראשית הקציר:

נביא – ישעיה פרק נד' – נה'

(א) ענינה טענה לא נחמה הנה אנכי מרביץ בפונה אבניו ויסדתייה בספירים: (ב) ושמתי בדרך שמשתייה ושערייה לאבני אקדח וכל גבוליה לאבני חפזי: (ג) וכל בנייה למודי יהוה ורב שלום בנייה: (ד) בעדקה תפונני רחמי מעשק פי לא תיראי וממחיתה פי לא תקרב אליי: (ה) הן גור יגור אפס מאותי מי גר אתה עליי יפול: (ו) הן (הנה) אנכי בראתי חרש נפח באש פחם ומוציא כלי למעשהו ואנכי בראתי משחית לחבל: (ז) כל כלי יוצר עליי לא יצלח וכל לשון תקום אתה למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי יהוה וצדקתם מאתי נאם יהוה: (ח) הוי כל צמא לכו למים ואשר אין לו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא כסף ובלוא מחיר יין וקלב: (ט) למנה תשקלו כסף בלוא לחם ויגיעכם בלוא לשבעה שמעו ושמעו אלי ואכלו טוב ותתענג בדתן נפשכם: (י) הטו אונכם ולכו אלי שמעו ותחי נפשכם ואכרתה לכם ברית עולם חסדי דוד הנאמנים: (יא) הן עד לאומים נתתיו נגיד ומצוה לאומים: (יב)

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

הן גוי לא תדע תקרא וגוי לא ידעוך אליך ירוצו למען יהיה אליהך ולקדוש ישראל כי פאךך:

משנה – נגעים פרק ג'

(א) הכל מטמאין בנגעים, חוץ מן הנכרים וגר תושב. הכל פשרים לראות את הנגעים, אלא שהטמאה והטהרה בידי כהן. אומרים לו אמור טמא, והוא אומר טמא. אמור טהור, והוא אומר טהור. אין רואים שני נגעים פאחד, בין באיש אחד ובין בשני אנשים, אלא רואה את האחד ומסגירו ומחליטו ופוטרו, וחוזר לשני. אין מסגירין את המסגר ולא מחליטין את המחלט. אין מסגירין את המחלט, ולא מחליטין את המסגר. אבל בתחלה, בסוף שבוע, המסגר מסגיר, והמחלט מחליט, מסגיר ופותר, מחליט ופותר:

קודם שהסגיר את הראשון או שהחליטו: אין מסגירים את המוסגר – וכן נמי אין מחליטין את המוסגר. לאס הסגירו בנגע אחד ואחר כך נולד לו נגע אחר שראוי להסגירו או להחליטו, אין נזקק לו, והי מתסי מן הראשון אין על הנגע השני לא תורת מוסגר ולא תורת מוחלט עד שיזקק לו: אבל בתחלה בסוף שבוע מסגיר ומסגיר – אם בתחלת השבוע נולד השני קודם שהסגיר את הראשון, מסגיר על הראשון ומסגיר על השני. וכן בסוף שבוע ראשון אם עמד הראשון בעינו, מסגירו וחוזר ומסגיר על השני: מחליט ומחליט – מחליט על הראשון וחוזר ומחליט על השני: מסגיר ופותר – מסגיר על הראשון ופותר על השני: מחליט על הראשון ופותר על השני. והוא הדין איפכא, מסגיר ומחליט, או מחליט ומסגיר, פותר ומסגיר, פותר ומחליט:

(ב) חתן שניראה בו נגע, נותנין לו שבעת ימי המשתה, לו, ולביתו, ולבסותו. וכן ברקל, נותנין לו כל ימות הרקל:

רע"ב – (ג) נותנין לו שבעת ימי המשתה – דכתיב וציוס הראות בו, מכדי לכתוב

(ג) עור הבשר מטמא בשני שבועות, ובשלישה סימנין בשער לבן ובמחיה ובפשיזון. בשער לבן ובמחיה, בתחלה, ובסוף ראשון, ובסוף שבוע

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּבַפְּשִׁיּוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ רֵאשׁוֹן, וּבְסוּף שְׁבוּעַ שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּמִטְמְאֵי בְּשִׁנֵי שְׁבוּעוֹת, שֶׁהֵן שְׁלֹשָׁה עָשָׂר יוֹם:

רע"ב – (ג) עור הנזק – שנראה זו אחד מארבעה מראות: בתחילה – כשהוצא אל הכהן כלל הסגר, מיטמא בשער לבן ובמחיה. אבל בפשיון אינו מיטמא עד סוף שבע ראשון, או סוף שבע שני, ולאחר הפטור

דסוף שבע שני כשעמד בעניו ופטרו, אם אחרי כן פשה חוזר וחולטו: שלשה עשר יום – דיום שזיעי של שבע ראשון עולה לכאן ולכאן:

(ד) השחיין והמכונה מטמאין בשבע אָחַד, וּבְשִׁנֵי סִימָנִין בְּשִׁעַר לָבָן וּבַפְּשִׁיּוֹן. בְּשִׁעַר לָבָן, בְּתַחֲלָה, בְּסוּף שְׁבוּעַ, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּבַפְּשִׁיּוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּמִטְמְאֵין בְּשִׁבְעַת יָמִים:

רע"ב – (ד) השחיין והמכה מיטמאין בשבע אחד – דשאר נגעים יש להן שני הסגרות, ואלו אם לא פשה בשבע ראשון ולא

נולד שער לבן, פטרו. ולשון מיטמאין דנקט, הכי קאמר, כשבאו אלו שני סימנים בסוף שבע אחד, טמא. הא לא באו, טהור:

(ה) הנתקין מטמאין בשני שבעות, בְּשִׁנֵי סִימָנִין בְּשִׁעַר צָהָב דֵּק וּבַפְּשִׁיּוֹן. בְּשִׁעַר צָהָב דֵּק, בְּתַחֲלָה, בְּסוּף שְׁבוּעַ רֵאשׁוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּבַפְּשִׁיּוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ רֵאשׁוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּמִטְמְאֵין בְּשִׁבְעַת יָמִים:

רע"ב – (ה) הנתקים – נגעים שנראש או בזקן, קרויין נתקים: בשער כהוב דק בתחלה – אם בתחלה נולד לו שער כהוב, מחליטו: כהוב – דומה לזהב: בסוף שבע ראשון ובסוף שבע שני – אם בסוף שבע ראשון

פשה או נולד לו שער כהוב, מחליטו. ואם לאו, מסגירו שנית. ואם בסוף שבע שני פשה או נולד לו שער כהוב, מחליטו. ואם לאו, פטרו. ואם לאחר הפטור פשה או נולד לו שער כהוב, מחליטו:

(ו) הקרחת והגבחת מטמאות בשני שבעות, וּבְשִׁנֵי סִימָנִין בְּמַחֲיָה וּבַפְּשִׁיּוֹן. בְּמַחֲיָה, בְּתַחֲלָה, בְּסוּף שְׁבוּעַ רֵאשׁוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּבַפְּשִׁיּוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ רֵאשׁוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּמִטְמְאֵין בְּשִׁבְעַת יָמִים:

רע"ב – (ו) הקרחת והגבחת – לקמן בסוף פרק י' מפרש איזו היא קרחת ואיזו היא

גבחת: במחיה ובפשיון – אבל בשער לבן איז מיטמאין, לפי שאין שער כומח בהן:

(ז) הגבדים מטמאין בשני שבעות, וּבְשִׁלְשָׁה סִימָנִין בִּירְקָק וּבְאֲדָמָדִם וּבַפְּשִׁיּוֹן. בִּירְקָק וּבְאֲדָמָדִם, בְּתַחֲלָה, בְּסוּף שְׁבוּעַ רֵאשׁוֹן, וּבְסוּף שְׁבוּעַ שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּבַפְּשִׁיּוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ רֵאשׁוֹן, בְּסוּף שְׁבוּעַ שְׁנֵי, לְאַחַר הַפֶּטוּר. וּמִטְמְאֵין בְּשִׁבְעַת יָמִים:

רע"ב – (ז) בירקק ובאדמדם – הא דקרי בבגדים ובצתים סימן טומאה ירקק ואדמדם, ולא קרי לעיל סימן טומאה לארבעה מראות שבעור זקר, משום לארבעה מראות שבעור זקר אפילו עומדים זו כמה שנים אינן מחליטים כלל שער לבן וכלל

פשיון וכלל מחיה, אבל בבגדים כשעמד בירקק או אדמדם שני שבעות אע"ג דאל פשה כתיב (ויקרא יג) באש תשרפנו, להכי קרי להו בבגדים סימן טומאה, וכן בצתים שלשה שבעות כשחזר הנגע לכמות שהיה או מירקק לאדמדם או מאדמדם לירקק, כתיב

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

קס יד) ונתן את הבית, כאילו פשה, להכי שכהה, אם חזר אחרי כן, פורק:
 קרי להו סימן טומאה: לאחר הפטור – כגון
 (ח) הבתים מטמאין בשלשה שבועות, ובשלשה סימנים בירקרק ובאדמדמ
 ובפשיון. בירקרק ובאדמדמ, בתחלה, בסוף שבוע ראשון, בסוף שבוע שני,
 בסוף שבוע שלישי, לאחר הפטור. ובפשיון, בסוף שבוע ראשון, בסוף שבוע
 שני, בסוף שבוע שלישי, לאחר הפטור. ומטמאין בשלשה שבועות, שהן
 תשעה עשר יום. אין בנגעים פחות משבוע אחד, ולא יותר על שלשה
 שבועות:
 רע"ב – (ח) תשעה עשר יום – ראשון ולאחריהם: פחות משבוע אחד – כגון פחין
 וזביעו של שבוע אמלעי עולים לפנייה ומכזה: שלשה שבועות – כגון נגעי בחים:

גמרא – נדה דף כה' ע"א

שאלו לפני רבי המפלת שפיר מלא בשר מהו אמר להם לא שמעתי אמר
 לפניו ר' ישמעאל בר' יוסי כך אמר אבא מלא דם טמאה נדה מלא בשר
 טמאה לידה א"ל אילמלי דבר חדש אמרת לנו משום אביך שמענוך עכשיו
 מדהא קמייטא כיחידאה קאמר כסומכוס שאמר משום ר"מ הא נמי שמו
 כרבי יהושע אמרה ואין הלכה כר' יהושע דתניא המפלת שפיר שאינו
 מרוקם ר' יהושע אומר ולד וחכמים אומרים אינו ולד אמר ר"ש בן לקיש
 משום ר' אושעיא מחלוקת בעכור אבל בצלול דברי הכל אינו ולד ור'
 יהושע בן לוי אמר בצלול מחלוקת איבעיא להו בצלול מחלוקת אבל
 בעכור דברי הכל ולד או דלמא בין בזה ובין בזה מחלוקת תיקו:

רש"י על הגמרא

כסומכוס – צריך פירקין דם שבתוך החתיכה כסומכוס – צריך פירקין דם שבתוך החתיכה
 מטמא משום נדה ויחידאה היא: כר' יהושע מטמא משום נדה ויחידאה היא: כר' יהושע
 אמרה – למשום עור שפיר לחודיה מטמא אמרה – למשום עור שפיר לחודיה מטמא
 ומשום לידה ויחידאה היא דלמא אפילו ומשום לידה ויחידאה היא דלמא אפילו
 צמל צקר פלגי כיון דאינו מרוקם מעולם צמל צקר פלגי כיון דאינו מרוקם מעולם

זוהר – ויקהל דף רה' ע"א

וכד אינון חפמיין, יתבין בההוא רוחא קדישא, רוחא עלאה, בעאן לשמטא
 ערסייהו, דהאי רוחא אמשיך אבתריה לתתא, כל אינון נשמתין קדישין,
 וירתין קדישין עליונין, בהאי רוחא, נשמתין קדישין לבגיהון בדיקא יאות:

חק לישראל – פרשת ראה יום ו'

בַּיּוֹם הַזֶּה אֵי רוּחָא שְׂדָא עַל עֵלְמָא, כָּל רוּחִין בִּישׁוּן, וְכָל מְקַטְרְגִין בִּישׁוּן, אֶסְתְּלֵקוּ מֵעֵלְמָא וְלֹא בְּעֵינֵן לְצַלְאָה עַל נְטוּרָא, בְּגִין דִּישְׂרָאֵל אֵינּוֹן נְטִירִין בְּהָהוּא רוּחָא, וְסַבְתָּ שְׁלוֹם פְּרִיסְתָּ גְדַפְהָא עֲלֵיהוּ, וְאֵינּוֹן נְטִירִין מִכְּלָא:
 וְאֵי תִימָא, הָא תְּנִינֵן, דְּלֹא יְפוּק בְּר נֶשׁ יְחִידָא, לֹא בְּלִילְיָא רְבִיעָאָה דְּשַׁבְּתָא, וְלֹא בְּלִילְיָא דְּשַׁבְּתָא, וּבְעֵי בְּר נֶשׁ לְאֶסְתְּמָרָא. וְהָא אֲמָרוּ, דְּבְלִילְיָא דְּשַׁבְּתָא נְטִירִין בְּנֵי נְשָׂא מְכָל מְקַטְרְגִין דְּעֵלְמָא, וְלֹא בְּעֵינֵן לְצַלְאָה עַל נְטוּרָא:

הלכה – הרמב"ם הלכות שבת פרק י'

- (ו) מותר לקשור קשר שאינו של קיימא לדבר מצוה כגון שיקשור למדוד שיעור משיעורי התורה נימת כנור שנפסקה קושרין אותה במקדש אבל לא במדינה ולא יקשור נימא לכתחלה אפילו במקדש:
 (ז) כל קשר שחייבין על קשרו כן חייבין על התירו וכל קשר שהקושר אותו פטור כן המתיר אותו פטור וכל קשר שמותר לקשרו כן מותר להתירו:

לע"נ:

זאב וזיים בן שרה, משה דוד בן סולטנה סוזן מלכה, גר גבריאֵל בן סוזן, סולטנה סוזן מלכה
 בת שמוּזָה, דניאלה פורטונה בת רזל, צדיקה בת שרה ז"ל.